

cedit adversus minorem, aliumve similiter privilegiatum venditorem, ex vulgari juris regula, & l. Verum 11. §. Item queritur, de minorio. l. Sed & milites 10. de excusat. tutor. cap. Auditis 3. de integr. restit. Barbosa cum plurimis axiom. 190. num. 1.

21 Utrum eodem privilegio gaudeat emens Ecclesia, D. Covar. in controversiam revocat, de qua Fachin. d. cap. 38. Guzman. sup. num. 21. cum seqq. Caballin. de eviction. §. 3. ex num. 102. Ea rejecta, asseverandum est, Ecclesiae, ac piae causae competere evictionis actionem in venditorem litis motae conscium, etsi venditori non denunciaverit: quod cum nostro Praesule sustinent Molina, D. Lopez. Barbof. Gratian. ubi proxime, Guzman. n. 21. vers. Standum tamen, Trentacinq. variar. lib. 3. tit. de emption. resol. 4. num. 14. vers. Tunc discedas, Cald. Pereyra de emption. cap. 31. n. 69. Hermosilla. sup. num. 88. quae conclusio ut praecedens limitari debet.

22 Idem privilegium fisco tribuunt non pauci, ut Peregrin. de jure fisci. lib. 6. tit. 4. num. 39. Barbofa d. num. 12. Alfar. de offic. fiscal. gloss. 34. num. 70. Gratian. d. cap. 175. n. 33. Mascard. d. concl. 615. num. 17. licet contrarium sustineat Caballin. de eviction. §. 3. num. 106. & 107. Sed communis utin superioribus erit restringenda.

Ibi: Sed contrariam sententiam.

23 Ideo minor, praetermissa nunciacione, auditur de evictione agens, quoniam debitorem suum abque interpellacione in mora constituit, ut observant laudati num. 20. eademque ratione Ecclesiae tale privilegium conceditur, sicut videre licet apud recentos num. 21. Sed quaestio est, utrum Ecclesiae debitor non interpellatus poenam incurrat, de qua disputat D. Covar. & ad eam consule Guzman. d. quest. 5. a num. 26. Escobar. de ratio. cin. cap. 15. a num. 33. Trentacinq. ubi proxime, Fachin. d. cap. 33. qui cum pluribus asserunt, Ecclesiam uti jure minoris, & probat expressim lex finalis, tit. ult. p. 6. ubi idem de Fisco deciditur, ac tradit Escobar ubi proxime, Alfar. sup. gloss. 9. num. 10. & gloss. 20. num. 31. Hermosilla in l. 32. gloss. 3. num. 89. tit. 5. p. 5.

Verf. Multo minus prejudicat.

24 Pro interpretatione plenissima capitis Potuit, de locat. adire potes Barbof. in collectan. ibi, & plures quos congerit.

Ibi: Cum alioqui ubicumque est dies.

25 Utrum quoties dies & poena est apposta, Sit locus morae purgationi? discutit Pichard. disp. de mora, ex num. 69.

Verf. Ultimò parum urget.

Refutatis quae ob stare videbantur, resoluit D. Covar. pro Ecclesia: quod praemissum est sup. num. 21.

Ad Num. 5.

26 Quintus adjicitur casus, ubi non denunciati actione evictionis experiri licet, cum venditor jurejurando promittit litem tueri, si qua super re

empta moveatur, modò judicii undecunque notitiam obtineat, ut post Covar. sustinent Molin. dict. disp. 380. numer. 13. vers. Quando emptor, Trentacinq. d. tit. 4. resol. 3. num. 8. Seraphin. de privileg. juram. privil. 49. num. 2. Fachin. sup. lib. 2. cap. 36. a princip. Barbofa collect. cap. ult. num. 13. de emption. Guttier. de jurament. confirmat. cap. 61. num. 19. Gratian. disceptat. cap. 175. numer. 30. Cevall. comm. cont. comm. quest. 385. num. 3. & alii, quorum potissima ratio, quia juramentum vim interpellationis habet. Bisentiant non pauci, in quibus disputantes Caballin. de eviction. §. 3. Guzman. eod. tract. quest. 4. Cald. Pereyra de emption. cap. 31. num. 70. qui referunt sequaces.

Ibi: Alioqui si venditor simpliciter.

Venditor qui juramento firmavit contractum, 27 de evictione non tenebitur, quamvis controversiam de re vendita aliunde cognoverit, si denunciare neglexerit emptor. Molin. sup. Guttier. ubi proxime, Trentacinq. cum aliis d. numer. 8. vers. Secundus casus, Fachin. d. cap. 36. vers. Didacus Covar. qui & Guttier. observant, quod si in venditionis instrumento venditor exprimat, ac promittat, se causam tuiturum, ac deinceps jurejurando ad contractus, & omnium quae scriptura continentur, observacionem se altringat, abique denunciacione poterit conveniri.

Ad Num. 6.

Sextus casus accedit, quoties enim emptor pro- 28 baverit iuste rem evictam, nullumque jus suo auctori in illa competere, evictionis actione uti permittitur, etiam si litem non denunciaverit. Molin. de just. & jur. disp. 380. num. 13. Gregor. Lop. in l. 32. gloss. 4. tit. 5. p. 5. Ant. Gom. variar. lib. 2. cap. 2. num. 39. col. 5. Ant. Fab. in Cod. lib. 8. tit. de eviction. definit. 25. num. 12. Surd. de aliment. tit. 9. quest. 42. num. 28. Fachin. d. lib. 2. cap. 37. vers. Ego priorem, Petr. Barbofa in l. Venditor, n. 29. de judic. Fontanella de pact. nuptial. claus. 5. gloss. 8. part. 14. num. 75. Guzman. d. quest. 4. a num. 77. Cevall. sup. n. 2. Trentacinq. d. resol. 4. num. 9. Caballin. sup. §. 3. ex n. 73. Morla, Empor. Jur. tit. 9. in princ. n. 40.

De his quae D. Covar. prosequitur, consulas mox laudatos, praesertim Caballinum, Guzman, Petr. Barbofam, Fontanellam, & alios, quos congeffit Hermosilla in l. 32. gloss. 4. a num. 77. tit. 5. part. 5.

Ad Num. 7.

Si venditor se obliget ad evictionem, quomodo- 29 cunque res sit evicta, opponere nequibit denuncia- tionis defectum, ne damnetur, si alias litis motae scientia non caruerit. Trentacinq. variar. lib. 3. tit. de emptione, resol. 4. num. 13. Guzman. de evi- ction. quest. 5. num. 98. Hermosilla. d. gloss. 4. num. 94. Cald. Pereyra de emption. cap. 31. n. 72. Tusch, lit. E. concl. 353. n. 59. Molin. d. disp. 380. n. 17.

Ibi: Tametsi alioqui re evicta per sententiam.

Quoties per arbitros, compromittente emptore, 30

re, res evincitur, actio evictionis in venditorem denegatur. Molin. num. 21. Greg. Lop. in l. 36. gloss. 3. tit. 5. p. 5. Surd. decis. 22. n. 1. Ant. Gom. sup. num. 40. Barbofa collect. d. cap. fin. num. 19. Guzman. sup. quest. 41. n. 1. Caballin. eod. tract. §. 5. num. 15. Morla Empor. Jur. tit. 9. in princip. n. 40. vers. Secundus casus. Conclusio ampliatur si venditor in judicem incompetentem prorogata jurisdictione consentiat, quia non ager de evictione Greg. Lop. & Ant. Gom. ubi proxime, Guzman. n. 15. Hermosilla cum aliis in d. l. 36. Part. gloss. 3. num. 5. Sed si emptor non sponte compromiserit, ac ex forma statuti, aut praeepto judicis arbitrorum judicio se subiciat, evictionis actione juvabitur. Gregor. Lop. d. gloss. 3. Barbofa d. n. 19. Ant. Gom. sup. Caballin. num. 17. & 18. Guzman. num. 5. & 7. Gratian. disceptat. cap. 227. num. 4. & 5. Petr. Greg. Syntagm. lib. 25. cap. 22. n. 10. Idem juris erit, si venditor requilitus renuerit instrumenta quae habet, ad instruendos arbitros exhibere, Gregor. Lop. ubi sup. & illi bonum jus non fecit Guzman. num. 8. Hermosilla d. gloss. 3. n. 12. Caballin. num. 19.

31 Praecedens resolutio etiam limitatur, si venditor de evictione promiserit, quomodoque res sit evicta; tunc enim tamesi arbitrorum sententia damnetur emptor, in venditorem tamen actione gaudebit, adhuc denunciacone praetermissa, modò ad venditoris notitiam undecunque compromissum deventerit: quod nollet Praeses solum admittit si eleganter arbitri, ut de jure causam definiant, non ut amicabilem compositores pro arbitrio decernant, quo casu ad pretium solum actionem concedit. Consule Greg. Lop. in dict. gloss. 3. Guzman. num. 9. Molin. dict. disp. 380. num. 21. Gratian. n. 7. Caballin. sup. §. 3. n. 168. & alios, quos dat Hermosilla. num. 15. & adde Trentacinq. cum aliis laudatis sup. num. 29.

Ibi: Hinc infertur etiam adjecta

Hoc praenotavimus numero proximo. Vide Molinam ibi, Guzman. quest. 5. in fin. Trentacinq. sup. num. 13. Gratian. n. 43. & 44. Sesse decis. 14. num. 6.

Ibi: Item deducitur, venditorem itidem.

32 Licet venditor se subiciat evictioni qualitercunque contingenti, conveniri nequibit, si prorsus litem super re vendita tractari ignoravit, aut saltem ad pretium duntaxat damnabitur. Accedit Molina d. disp. 380. num. 21. Vide & alios proxime laudatos. Ego minime a praefata duplici resolutione recederem, maxime ubi utrumque concurreret, tum ignorantia omnimoda venditoris, tum compromissio in arbitros; non enim ex clausula ampliante obligationem pro evictione praesumendum est, quod inverosimile videtur, nempe voluisse venditorem sibi defensionis facultatem adimere, cum res evinceretur, causa legitime non excusata per arbitros, aut non exhibitis in judicio etiam probationibus, quas ipse si litem sciret, producere posset. Facit lex Cum de indebito 25. de probat. & quae ibi communiter notantur ad rem conducunt. Adde Barbof. axiom. 112.

Ad Num. 8.

33 Oportet praenoscere, quod venditor accedens

ad judicium cum emptore jam ceptum, litem suscipit eo statu, quo existit, nec causa inchoari, aut retrocedere potest, quod ex aliis adnotavi Praeficar. cap. 13. num. 4. ideo ut denunciatio profit, opus est quod fiat tempore habili, quo juxta juris ordinem liceat venditori suis defensionibus uti; alioquin emptori quasi non denunciati auxilium evictionis non praestabitur. Sed qua in parte judicii denunciatio intervenire debeat, jure communi praesinitum non est; l. Si rem, §. fin. de eviction. Sic variae reperuntur sententiae, quas D. Covar. hic refert. Illud sane apud omnes convenit, quod emptor denunciare teneatur, cum integrum sit venditori plene, ac legitime causam tueri, sive in prima, sive in secunda instantia denunciatur. Greg. Lop. in l. 32. gloss. 3. tit. 5. p. 5. ubi Hermosilla plures cumulat. Molin. sup. n. 9. Ant. Gom. d. cap. 2. num. 39. col. 3. vers. Dubium tamen est, Guzman. sup. quest. 12. per tot. Scaccia de judic. lib. 1. cap. 30. n. 14. Aug. Barbofa collect. cap. fin. num. 7. de emption. Caballin. de eviction. §. 3. num. 144. Pereyra de emption. cap. 31. n. 80. Maranta de ordin. judic. part. 6. memb. 5. de laudation. num. 5. Morla Empor. Jur. tit. 9. in princ. num. 39. Petr. Barbofa in l. Venditor, num. 86. de judic. Tusch. d. conclus. 353. num. 10.

In causis vero ubi de lucro captando agitur, donatarius, & similis antequam litem contestetur, de illa praemonere altringitur suum auctorem, l. Qui concubinam 29. §. Si heres, de legat. 3. ubi Bartol. num. 4. Glossa verb. Perficitur, in d. l. Si rem quam, §. fin. de eviction. Tusch. sup. num. 14. Guzman. num. 12. Caballin. §. 4. num. 38. Hermosilla in d. l. 32. gloss. 3. n. 73. Maranta ubi proxime.

Jure nostro regio denuncianda lis est ante publicationem attestacionum, l. 32. l. 36. tit. 5. p. 5. ut fert magis communis opinio; neque enim apud nos, facta publicatione, testes admittuntur, l. 5. tit. 6. lib. 4. Recop. Similiter in gradu appellacionis frustra denunciabitur, si in prima instantia litigantes ad probationem admissi sunt; nam super eisdem articulis testes producere prohibetur, l. 4. tit. 9. lib. 4. Recopilat.

Ad Num. 9.

36 Emptor ob propriam contumaciam ad rei restitutionem damnatus, actione evictionis carebit; non tamen hoc procedit cum, causa per eum exacte defensa, sub tempus sententiae abest, quia non ex contumacia, sed ex meritis causae pronunciat: quod post D. Covar. declarat Gregor. Lop. in l. 36. gloss. 6. tit. 5. p. 5. qua constitutione contrarium decifum videtur. Accedunt Guzman. quest. 39. numer. 19. Caballin. §. 5. num. 5. Hermosilla in d. gloss. 6. num. 7. qui enim toti causae affuit, quanquam recedat cum sententia fertur, non praesumitur ob contumaciam condemnari. Menoch. de praesumpt. lib. 2. pr. 70. num. 18. & indistincte quod emptor propter contumaciam damnatus non audiatur agens de evictione, observant Surd. decis. 22. num. 1. Didac. Perez in l. 1. vers. Item etiam venditor non tenetur, tit. 7. lib. 5. Ordinan. Ant. Barbofa collect. d. cap. fin. num. 14. Guttier. de juram. confirmat. cap. 61. num. 13. Bellacomba comm. opinion. lib. 8. tit. 38. num. 60. Capic. decis. 106. num. 4. Morla sup. d. tit. 9. in princ. num. 40. vers. Septimus & ultimus, Tusch. lit. E, concl. 367. num. 1.

Ibi : Tenetur quidem emptor condemnatus.

37 Ut emptori superato competat actio evictionis, tenetur appellationem interponere, nisi venditor adlit cum sententia profertur. Greg. Lop. in l. 36. gloss. 8. tit. 5. p. 5. Molin. disp. 380. num. 19. Ant. Gom. d. cap. 2. num. 39. col. 8. vers. Secundus est quando, Morla d. num. 40. Tusch. n. 23. Cancr. variar. part. 1. cap. 13. num. 68. Guzman. sup. q. 12. num. 16. Pinel. in l. 1. num. 50. limit. 3. C. de bon. matern. Fachin. controvers. lib. 2. cap. 40. vers. Sed & an emptor victus, cum seqq. Pereyra sup. n. 26. Pe. Barbosa num. 56.

38 Quæstionis est tamen, an semper, vel quando emptor appellare teneatur. In qua Fachineus nonnullas tradit conclusiones, & nos aliquos casus distinguemus. Primus, cum constat de bono jure venditoris, & tunc appellationem necessariam fore emptori omnes fatentur, ut Gregor. Lop. Molin. Ant. Gom. & Fachin. qui recte observat, hujusmodi appellationem non prodesse, ut emptor agere valeat de evictione, quæ non datur quoties per iniquitatem, aut imperitiam iudex injuste decernit, ut statim ostenditur, nisi venditor se obligaret ad evictionem injustâ sententiâ contingentem Guttier. sup. num. 17. Secundus, si notoriè appareat de evincentis iustitia, quo casu communiter resolvitur, absque controversia emptorem de evictione acturum, etsi à sententiâ non appellaverit, ut tenent expressim pronuper laudati.

39 Tertius est, ubi dubium jus litigantium agnoscitur, aut propter probationum paritatem, aut propter Interpretum discrepantes opiniones : & tunc non teneri ad appellandum emptorem, sententiâ Fachin. vers. Quarta conclusio, Capic. decis. 106. n. 4. Scaccia de appellat. q. 5. n. 14. Greg. Lop. d. gloss. 8. Ant. Gom. n. 39. vers. Si verò emptor, & alii. Sed contrarium meritò docuit hic D. Covar. cujus sententiâ subscribunt Molin. sup. Caballin. §. 5. n. 41. Tusch. sup. n. 24. Marta vot. 65. n. 7. Pereyra de emptio. cap. 31. num. 28. Ratio prioris opinionis videtur inepta, nam etsi pro sententiâ præsumatur justificatione, non ideo tamen appellationis remedio utendum non est, cum possit sententiâ justè revocari ; & cum extet probabilis revocationis spes, debet venditor provocare. Ultimus casus fit, quando ex actis sententiâ apparet iusta : & ferè omnes emptorem eximunt ab appellandi obligatione. Gregor. Lop. ubi proximè, Hermosill. cum aliis in d. gloss. 8. num. 3. Ast noster Præses his non acquiescit, opinatus adhuc appellationis onus incumbere emptori, quia forsân in secunda instantia ex novis documentis, atque allegationibus de bono jure venditoris constabit, quod iudicem inferiorem latuit, atque ita rectè sententiâ retractabitur. Consentit Molin. ubi sup. Pereyra num. 27. & 28. Tusch. d. num. 24. qui duo probant, quod emptor semper debet appellare : ac Pereyra optimam reddit rationem, quia emptor falli potest, existimans sententiâ justam : quod non proprio iudicio definire debet, sed superioris iudicis decisionis committere per appellationem. Mihi videtur hic casus sic distinguendus à secundo ; quando enim notoriè constat de bona causa actoris, ita ut nulla sit spes justæ revocationis, cessat appellandi necessitas, ut prædixi supra : ubi autem, etsi sententiâ ex actis iusta deprehendatur, non est adeo patens iustitia evincentis, &

ideo superfit probabilis spes revocationis, si denuò exhibeantur instrumenta, aut aliter causa instruat in secunda instantia pro emptore, tunc hic tenebitur, provocare, ut D. Covar. videtur,

Ibi : Quod si iudex sententiam.

Ubi emptor adest sententiæ prolationi, ac venditor, ille ad appellandum non astringitur, ut animadvertunt omnes nuper adducti D. D. Excipitur casus, cum iudex iniquam sententiam tulit ; nam venditor appellare debet, adhuc præsentente emptore. Greg. Lop. d. gloss. 8. Fachin. d. cap. 40. vers. Secunda conclusio, Ant. Gom. num. 39. col. penult. vers. Item adde quod isto casu, Caballin. §. 3. num. 145. Hermosill. sup. num. 2. Ratio in promptu est, quia venditori sententiâ non nocet, sed emptori cujus interest ne transeat in rem iudicatam, secundum prænotata n. 38.

Emptor appellationem, quam interposuit, prosequi tenetur, ut præter D. Covar. hic asserunt Fachin. d. cap. 40. in fin. Greg. Lop. ubi proximè, Caballin. num. 10. Scaccia d. quest. 5. num. 15. in fin. Molin. d. disp. 380. n. 19. Mascard. de probat. concl. 614. num. 5. & 6. Tusch. sup. concl. 357. num. 23. & alii : quod procedit etiam quando non erat allicitus ad appellandum, ut Gregor. Lop. & alii extendunt. Vide tamen Ant. Gom. dissentientem d. num. 39. vers. si vero emptor, ac Hermosill. d. gloss. 8. num. 6. & 7.

Ad Num. 10.

Si evictio contingat propter inficiam, iniquitatem, aut errorem iudicis, qui injustam sententiam pronuntiavit, venditor de evictione conveniri non potest, l. 36. in fin. tit. 5. p. 5. ubi Greg. Lop. gloss. 12. Molin. sup. num. 20. Ant. Gom. d. num. 39. in fin. Aug. Barbosa collect. cap. ult. num. 17. de empr. & vendit. Guzman. de evictionib. quest. 40. num. 1. Morla Empor. Jur. tit. 9. de emptio. in princ. num. 40. vers. Sextus casus, Caballin. de eviction. §. 5. ex num. 6. Pereyra d. cap. 31. n. 27. Guttier. de juram. confirmat. cap. 61. num. 10. & 17. Menoch. conf. 361. ex num. 1. & nihil refert, an sententiâ in venditorem, vel contra emptorem pronuncietur, ut docet D. Covar. nam res iudicata transit à persona venditoris, qui causam tuendam suscepit, in personam emptoris, ut noceat isti. Ant. Fab. in ratiō. l. 2. §. Solet, de heredit. vel act. vend. Hermosill. d. l. 36. gloss. 12. num. 2.

De præmissa conclusione differit. Guzman. d. quest. 40. per totam, illamque notabiliter limitat num. 17. ex Romano singul. 761. cum Fiscus, aut Respublica vendidit ; nam re per iniquam sententiam evicta, emptori pro evictione competit actio, cum illis sit imputandum, quod pravos, ac non idoneus Magistratus iustitiæ administrandæ præposuerint. Illud etiam cum Guzman. num. 27. addere placet, quod cessat evictionis subsidium, si sententiâ per iudicem incompetentem sit lata. Idem docet Castill. controversiar. lib. 4. cap. 42. numer. 109. ubi alii.

Ibi : Secundò hinc deducitur.

Cum sententiâ ex actis iusta fuerit, ut D. Covar. animadvertit, hujusmodi illatio impertinens est, quia secundum communes juris regulas venditor de evictione tenetur, etiam si non subtraxerit instrumenta, & probationes, quibus causa de-

fendi

fendi posset : ex hac verò causa conveniri debet pro evictione, ad quam aliàs non erat allicitus, sicut prænotatur sup. num. 30.

Ibi : Qua ratione aptius.

45 Si iudex in odium venditoris iniquè decernat in causa evictionis, distinguitur ita : Si inimicitie præcesserunt ante contractam venditionem, emptori actio evictionis conceditur : Si postea ortæ sunt, denegatur. Guzman. n. 18. & 19. Caroc. de remed. advers. præjudic. sentent. except. 70. n. 71. Hermosill. in l. 36. gloss. 12. in fin. tit. 5. part. 5. & odium non præsumitur præcessisse, Guzman. num. 20.

Ibi : Tertio apparet venditorem.

46 Per injuriam iudicis re evicta, emptori actio non competit in venditorem, quanquam ex fide ac sedulo ille causam defenderit, nihilque culpæ aut delicti in ipso reperitur ; sed quia casus fortuitus censetur, domino rei, non alii nocet Gregor. Lop. in d. l. 36. Partit. gloss. 12. Guzman. num. 3.

Ibi : Alia quidem circa interpretationem.

47 De evictione subungi possent plurima, cujus tractatus latissimè patet ; sed quæ hic desiderantur, abundè ministrant Gasp. Caballin. Ildefons. Guzman. in speciali evictionis tract. Molin. de just. & jur. disp. 380. Greg. Lop. à l. 32. ad 36. tit. 5. p. 5. ubi Hermosilla in additio. Latissimè Ant. Gom. variar. lib. 2. cap. 2. ex n. 39. Irentac. variar. lib. 3. tit. de emptio. resol. 4. Fachin. controversiar. lib. 2. cap. 35. cum seqq. Petr. Gregor. Syntagmat. lib. 25. cap. 22. & de evictione in locationis contractu Caroc. de locat. part. 4. rubric. de evictionib. Mangil. tract. de eviction.

SUMMARIUM.

- 1 Creditor habens rem specialiter, & omnia bona debitoris obligata, nisi præmissa in speciali hypotheca excussione, nequit generali uti in præjudicium aliorum creditorum.
- 2 Pignus specialiter obligatum præsumitur sufficere pro totius crediti satisfactione, dum non probatur contrarium.
- 3 Constitutio Imperialis l. 2. C. de pignor. procedit à quocumque speciali hypotheca possideatur.
- 4 Prodest eadem lex posteriori creditori, etsi solùm generali hypotheca muniatur.
- 5 Ad observationem præfata constitutionis nihil refert, an præcesserit generalis, vel specialis, hypotheca primi creditoris.
- 6 Exceptio excussione ex dicta lege 2. solùm utitur posterior hypothecarius creditor, non alius rei debitoris possessor, licet alia exceptione se tueri possit.
- 7 Eadem lege non juvat debitor, vel hæres illius, si ad res generaliter obligatas egerit creditor.
- 8 Creditor potest agere in solidum contra quemlibet ex heredibus debitoris, qui aliquam rem obligatam possederit.
- 9 Si ex duobus creditoribus cum generali hypotheca prior plura bona habeat obligata, quam poste-

rior, hic nequit opponere illi, quod prius excussat bona sibi soli obligata, quam ad cætera perveniat, juxta dictam legem 2.

- 10 Deciditur casus de majoratus possessore, qui priori creditori etiam bona vinculo astricta ex facultate regia obligavit, & posteriori libera solùm.
- 11 Imperialis constitutio locum obtinet etiam si prior creditor ex causa dotis egerit.
- 12 Ampliatur.
- 13 Decisio dictæ legis 2. observabitur, etsi prior creditor in re habeat solam hypothecam specialem sine generali.
- 14 An ex clausula consueta, quod generalis hypotheca non deroget speciali, cesset dispositio dictæ legis 2.
- 15 Quomodo procedatur ad substationem rei avocata à tertio possessore.
- 16 Creditor non compellitur partem crediti sui recipere, nisi favore libertatis.
- 17 Creditor quod jus habeat ad distrahendum pignus, non soluto quod ei debetur.
- 18 Possessor etiam mala fidei habet jus offerendi, quod debetur creditori agenti hypothecaria.

CAPUT XVIII.

Creditor habens rem specialiter obligatam, & generaliter omnia debitoris bona, nequit agere in præjudicium alterius posterioris hypothecarii ex generali hypotheca ad reliqua bona, nisi prius facta excussione contiterit ex speciali pignore consequi non posse quod sibi debetur. Gregor. Lop. in l. 70. gloss. 9. tit. 18. p. 3. Merlin. de pignor. lib. 4. q. 21. n. 6. Pichard. in §. Aliquando, num. 9. Inst. de obligat. quæ ex delict. nascunt. Guttier. conf. 50. n. 1. Molin. de primogen. lib. 4. cap. 7. n. 21. Gait. de credit. cap. 4. n. 1544. Salgad. Labyrinth. creditor. part. 1. cap. 16. n. 24. vers. Ex quo principio, Pacific. de Salvian. interd. inspect. 3. cap. 3. n. 69. Cyriac. controvers. 128. n. 33. Surd. decis. 44. num. 1. Mantic. de tacit. convent. lib. 11. tit. 22. num. 28. Caroc. de excussio. part. 2. q. 64. Cujac. ad l. 2. C. de pignorib. Castill. cum plurimis controvers. lib. 4. cap. 26. à num. 21. quæ sanè Imperialis Constitutio non solùm ab æquitate procedit, juris rigore compresso, sed etiam quoniam ubi quis specialiter rem, & generaliter omnia bona pignori subiciebat, ea inferebatur clausula, ut ita demùm universa bona creditori forent obnoxia, si speciale pignus non sufficeret pro debiti satisfactione : quæ conventio quamvis omittatur, quia solita apponi, pro expressa haberi debet, l. Quod si nolit 31. §. Quia assidua, de adilit. edit. Observat Cujac. sup. Castill. n. 23.

Ad Num. 1.

Res specialiter obligata præsumitur tanti valere, quantum pecuniæ debetur in specie legis 2. C. de pignor. ideo priori creditori agenti ex generali obligatione incumbit probare, quod non sufficit. Castill. n. 28. Cacheran. decis. 152. Guttier. n. 3. Negusant. de pignor. part. 5. memb. 2. num. 51. Roland. à Valle conf. 36. n. 2. lib. 4. Trentacin. sup. num. 13. Surd. num. 16. Molin. de just. & jur. disp. 536. n. 35. Præterea si, ut sentit Cujacius, bona omnia intelliguntur obligata sub conditione tacita, si res specialiter obligata non sufficiat ; ideo hæc non verificatur, creditor prior nequit uti generali hypotheca.

Ad